

2013-006

SAIMAA GEOMATKAILUKOHTEEKSI

10.1.2014 – 30.11.2016

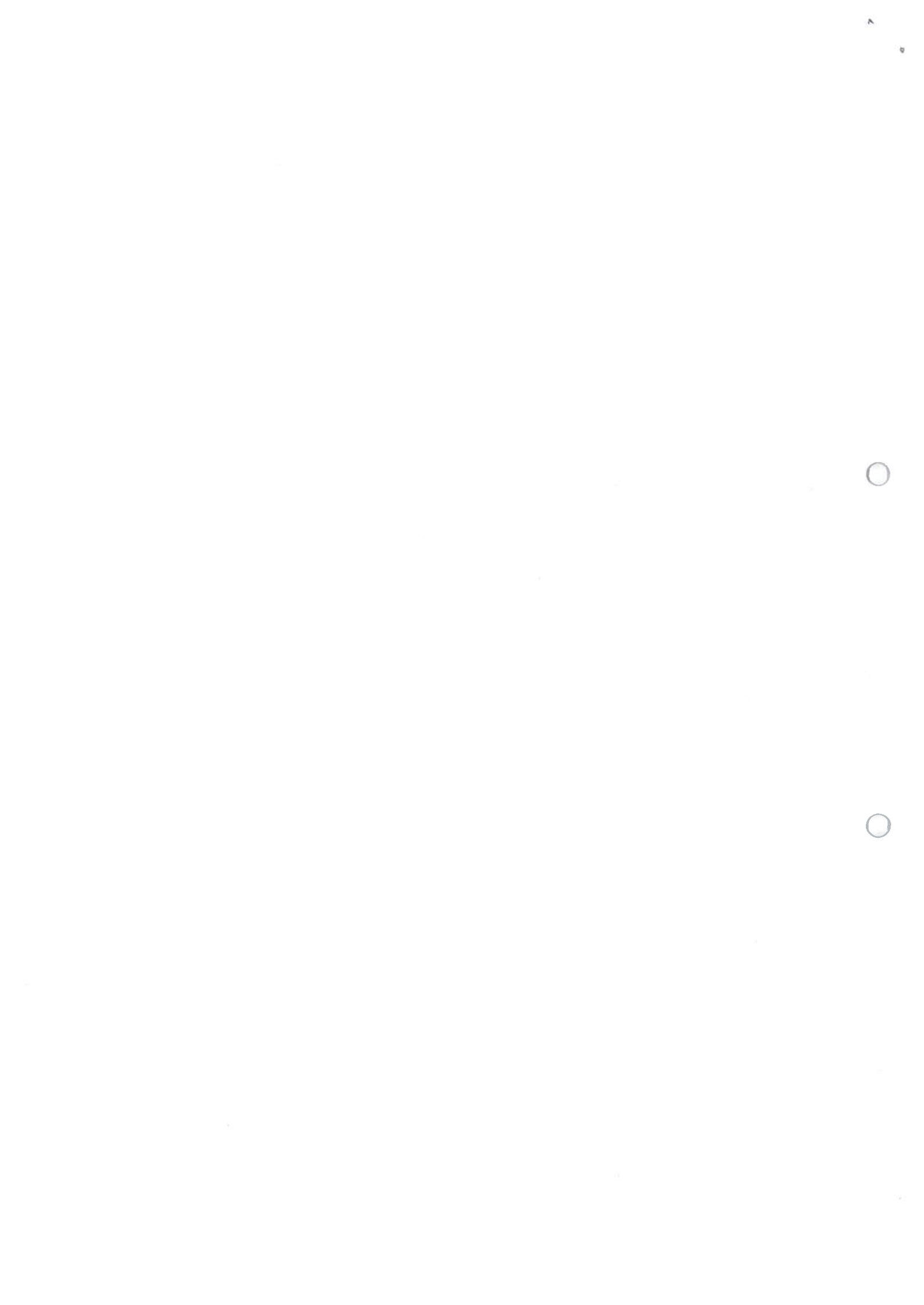
Loppuraportti

Saimaa Geoparkin esittelypiste rakenteilla International UNESCO Global Geoparks konferenssissa Englannissa 27-30.9. 2016. Kuva Juha Sorjonen.

ETELÄ-SAVON
MAAKUNTALIITTO

SAIMAA GEOMATKAILUKOHTEEKSI

Loppuraportti

1. Hankkeen tavoitteet

Saimaa Geomatkailukohteeksi-hankkeen (10.1.2014 – 30.11.2016) tavoitteena oli tuottaa geologisilla inventoinneilla uutta sisältöä luontomatkailun kehittämiseen, luoda Saimaan alueen matkailupalveluille geomatkailun alueellinen toimintamalli, tunnistaa alueelle uusia geomatkailuun liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia ja kehittää geomatkailuun liittyvää luonto-, aktiviteetti- ja elämysmatkailua sekä luoda edellytyksiä kansainväliseen UNESCO Geopark-verkostoon mukaan pääsemiseksi ja valmistella jäsenhakemusta UNESCOlle.

2. Hankkeen henkilöstö, organisaatio ja keskeiset yhteistyötahot

Hanketta hallinnoi Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy. Hankkeen henkilöstönä Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:ssä toimi projektipäällikkö Minna Kähtävä-Marttinen, joka työskenteli hankkeessa osa-aikaisesti 50% työajalla. Projektityöntekijä Hanna Ollikainen toimi hankkeessa osa-aikaisena työntekijänä noin 3,5 kk keskimäärin 50% työajalla vuonna 2015. Hankkeen talousvastaavana toimii talouspäällikkö Maarit Turunen ja maksatuksista huolehtii toimistos sihteeri Kati Bragge. Kehyn muu henkilökunta toimii hankkeessa asiakkoittain.

Geologinen tutkimuskeskus toimii hankkeen osatoteuttajana. GTK:lla hankkeessa työskentelivät geologit Jari Nenonen (hankkeen vastaava), Tapani Tervo ja Kaisa-Maria Remes. Lisäksi erilaisissa geologisiin inventointeihin liittyvissä tehtävissä työskenteli GTK:n geologeja ja asiantuntijoita eri puolilta Suomea lyhyempiä jaksoja. Hankkeen talousvastaavana toimi hallintoassistentti Irja Mykkänen.

2.1. Ohjausryhmä

Ohjausryhmä koostui hankkeen keskeisistä toimijoista, kuten hankkeen rahoittajakuntien edustajista ja muista yhteistyötahoista. Ohjausryhmän kokoonpanoon tuli muutoksia hankkeeseen kuluessa. Mikkelin edustaja kehityspäällikkö Aki Kauranen jäi pois vuoden 2015 lopussa ohjausryhmätyöskentelystä ja sijalle tuli tekninen johtaja Jouni Riihelä.

Ohjausryhmän kokoonpano oli seuraava:

Keskinen, toimitusjohtaja, pj.	KEHY
Markku Heinonen, kehitysjohtaja	Lappeenrannan kaupunki
Matias Hilden, kunnanjohtaja, varapj.	Puumalan kunta
Tapio Iso-Mustajärvi, kunnanjohtaja	Savitaipaleen kunta
Jouni Riihelä, tekninen johtaja	Mikkelin kaupunki
Antti Kinnunen, yritysasiainmies	Juvan kunta
Jari Lantta, maaseutuasiainmies/yhteyshenkilö	Etelä-Karjalan liitto
Pertti Lintunen, kaupunginjohtaja	Imatran kaupunki
Jari Niiranen, Kulttuuripalvelu Kaiku Ky	Etelä-Karjalan Yrittäjät
Kaisa Ralli, kunnanvaltuuston pj.	Sulkavan kunta
Anu Talka, maakuntasuunnittelija	Etelä-Karjalan liitto
Anne Tella, kunnanhallituksen jäsen	Ruokolahden kunta
Juha Tielinen, maaseutusihiteeri	Taipalsaaren kunta
Antti Tuomaala, projektin johtaja	Wirma Lappeenranta Oy
Minna Kähtävä-Marttinen, siht.	projektipäällikkö, KEHY

Ohjausryhmän jäsenillä oli varahenkilöt, jotka osallistuivat kokouksiin jäsenten ollessa estyneenä. Imatra: Pertti Lintu-

nen (varalla kaupunkikehitysjohtaja Topiantti Äikäs), Juva: Antti Kinnunen (varalla matkailusihteeri Johanna Seppäläinen), Lappeenranta: Markku Heinonen (varalla EU-asiamies Krista Huovila), Mikkeli: Jouni Riihelä (varalla Aki Kauranen), Puumala: Matias Hilden, Ruokolahti: Anne Tella (varalla kunnanhallituksen jäsen Helli Halonen), Sulkava: Kaisa Ralli (varalla kunnanhallituksen pj. Hannu Auvinen), Taipalsaari: Juha Tielinen (varalla kunnanjohtaja Jari Willman), Etelä-Karjalan yrittäjät: Jari Niiranen, Wirma Lappeenranta Oy: Antti Tuomaala.

2.2. Johtoryhmä

Hankkeella oli johtoryhmä, joka toimi asiantuntijatyöryhmänä ja jossa valmisteltiin hankkeen sisältöjä ja toimenpiteitä. Johtoryhmässä oli mukana hankkeen keskeisiä yhteistyötahoja. Johtoryhmän kokoonpano oli seuraava:

Minna Kähtävä-Marttinen, projektipäällikkö, pj.	KEHY
Krista Huovila, EU asiamies	Lappeenrannan kaupunki
Arto Hämäläinen, ympäristöpäällikkö	Etelä-Karjalan liitto
Pentti Kokki, toimitusjohtaja	Saimaan Risteilyt Oy
Jukka Kumpusalo, projektipäällikkö	Miksei Oy
Ilkka Lehtola, lehtori	Saimaan AMK
Susanna Mäntykoski, tutkusssihteeri	Etelä-Karjalan liitto
Jari Nenonen, geologi	GTK
Hanna Ollikainen, asiamies	Etelä-Karjalan virkistysalueasäätiö
Sanna Poutamo, ympäristöpäällikkö	Etelä-Savon liitto
Topiantti Äikäs, kaupunkikehitysjohtaja	Imatran kaupunki
Juha Sorjonen, Customer Experience Officer	KEHY

2.3. Hankkeen työryhmät

Hankkeessa toimi erillisiä työryhmiä, jotka valmistelivat Geoparkin perustamiseen, jäsenhakemuksen valmisteluun, geokohteisiin, Geoparkin liiketoimintaan ja muuhun Geopark-toimintaan liittyviä asioita, joita UNESCO-jäsenhakemuksessa tulee kuvata. Työryhmien ehdotukset käsiteltiin hankkeen ohjausryhmässä.

Hankkeessa toimivat seuraavat asiantuntijatyöryhmät:

Työryhmä 1, hallintomalli, organisaatio ja rahoitus

Matias Hilden, Krista Huovila, Jouni Riihelä ja Minna Kähtävä-Marttinen (pj). Hallintomalli, organisaatio ja rahoitusehdotukset valmistuivat kunnille Saimaa Geoparkin perustamisesta päättämistä varten.

Työryhmä 2, matkailu ja liiketoimintasuunnitelma

Jukka Kumpusalo, Ilkka Lehtola, Antti Tuomaala, Juha Sorjonen ja Minna Kähtävä-Marttinen (pj), Aki Keskinen pj. kesästä 2016 lähtien. Ryhmä työsti Geoparkin liiketoimintaideaa, Geoparkin toimintamallia yritysten kanssa, työsti alueen uusia geomatkailuun liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia ja kokosi matkailun sekä kestävän kehityksen matkailutoimintaa Geoparkin alueella UNESCO-jäsenhakemusta varten.

Työryhmä 3, Saimaa Geoparkin yleiskuvaukset

Arto Hämäläinen, Susanna Mäntykoski, Hanna Ollikainen, Sanna Poutamo, Anu Talka ja Minna Kähtävä-Marttinen (pj). Ryhmä kokosi Geoparkin maantieteeseen, elinkeinoihin (kuten metsätalouteen), suojelualueisiin, vesistöisyyteen, asukasluukuun ja muihin yleistietoihin liittyvää aineistoa Etelä-Savon ja Etelä-Karjalan alueilta UNESCO-jäsenhakemusta varten.

Työryhmä 4, Geopark ja virkistysalueorganisaatiot

Työryhmä perustettiin raportointikaudella miettimään virkistysalueorganisaatioiden ja Geoparkin yhteen sovittamista. Työryhmään nimettiin Markku Heinonen Lappeenrannan kaupungilta, Jari Lantta Etelä-Karjalan liitosta, Sanna Poutamo Etelä-Savon liitosta ja Saimaan Virkistysalueyhdistyksestä, Hanna Ollikainen Etelä-Karjalan Virkistysalueasäätiöstä sekä Minna Kähtävä-Marttinen (pj).

Työryhmä 5, Geokohteet

Työryhmä käsitteli kuntien ja GTK:n tärkeysjärjestykseen listaamista kohteista Saimaa Geoparkin kokonaiskokonaisuutta, jossa huomioitiin UNESCO:n vaatimat uudet kriteerit. Työryhmän jäsenet ovat Arto Hämäläinen, Sanna Poutamo, Ilkka Lehtola, Hanna Ollikainen ja Minna Kähtävä-Marttinen (pj.).

3. Hankkeen keskeiset toiminnot

Hankkeessa toteutettiin alueen geologisten resurssien inventointi, rajattiin Geoparkiksi sopiva alue ja määriteltiin alueen hyvät geokohteet erityisesti matkailun näkökulmasta, tutustuttiin kansainväliseen Geopark-toimintaan ja esiteltiin Saimaan aluetta UNESCOlle ja Geopark-verkostolle, järjestettiin Geopark-seminaareja alueen asukkaille ja tiedotettiin asukkaita Saimaa Geopark-suunnitelmasta, luotiin alueellinen Saimaa Geoparkin kestävä kehityksen toimintamalli yhdessä alueen toimijoiden kanssa alueen tarpeista käsin, valmisteltiin ja vietiin Saimaa Geoparkin perustaminen kuntien päätöksentekoon ja perustettiin Saimaa Geopark yhdistys, valmisteltiin UNESCO-jäsenhakemusta luomalla Geopark-toiminnan edellytyksiä ja hankehakemusta, tehtiin Saimaa Geoparkista markkinointiaineistoja ja www-sivut sekä työstettiin Saimaa Geoparkille kansainvälisen tason graafinen ilme ja opastusjärjestelmän suunnitelma. Saimaa Geomatkailukohteeksi hanke osallistui Suomen Geopark-toimikunnan toimintaan hanketta esittelemällä ja verkostoitui paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti Geoparkiin liittyvien toimijoiden kanssa.

3.1. Geologiset inventoinnit

Geologian tutkimuskeskus (GTK) suoritti geologisen inventoinnin Geoparkiksi rajatulla alueella. Arkistoinventoinnin perusteella alueelta määriteltiin 280 kiinnostavaa geokohdetta. Kohteiden maastoinventoinnit tehtiin kesinä 2014-2015. Inventoinnissa huomioitiin alueen kuntien ja maakuntaliittojen ehdotukset sekä kohteiden saavutettavuus, näytävyyttä ja turvallisuus. Maastoinventoinnin perusteella potentiaalisiksi geologisiksi käyntikohteiksi osoittautui 111 kohdetta. Näistä valikoitui noin 70 kohdetta geologiaaltaan ja muilta edellytyksiltään kiinnostaviksi, mahdollisiksi tuleviksi Geoparkin käyntikohteiksi.

GTK valmisteli työn tuloksena inventointiraportin, johon on koottu Geopark-alueen geologian yleiskuva ja jossa geologisesti merkittävät kohteet on kohde kohteelta kuvattu ja rajattu kartalle; kuvaukset sisältävät paikkatieto-, kartta- ja valokuva-aineistot. Inventointiraportti on hankkeen loppuraportin liiteosassa (liite 1) ja se on osa UNESCO-jäsenhakemusta.

3.2. Geomatkailun alueellisen toimintamallin luominen

Hankkeessa luotiin Euroopan Geopark-verkoston ja UNESCO:n kriteerien mukainen geomatkailun toimintamalli eteläiselle Saimaalle. Toimintamallin luomista varten tutustuttiin Geopark-toimintaan Geopark-verkoston järjestämässä konferensseissa ja opintomatalla. Tapaamisissa verkotuttiin mukaan kansainväliseen Geopark-toimintaan, joka on yksi kriteeri Geopark-statuksen myöntämisessä. Konferensseissa tavattiin sekä Euroopan Geopark-verkoston johtoa että UNESCO:n edustajia. Geopark-konferensseissa esiteltiin eteläisen Saimaan aluetta sekä esitelmin että Saimaa Geopark-hankkeen esittelypisteissä, joissa oli jaossa alueen matkailuesitteitä ja muuta mainosmateriaalia.

Geopark-verkosto edellyttää osallistumista järjestämiinsä konferensseihin. Konferensseissa Saimaa geomatkailusuunnitelmia esiteltiin esimerkiksi seuraavasti:

- **Global Geoparks Conference, Kanada 19-22.9. 2014, Saint John, New Brunswick**
Jari Nenonen (GTK): *"Southern Saimaa Lake area – potential new Geopark in Finland"* (Nenonen, Kähtävä-Marttinen & Hämäläinen 2014).
- **European Geoparks Conference, Suomi 3-6.9. 2015, Rokua**
Minna Kähtävä-Marttinen: *"The Natural and Cultural Heritage of the Saimaa Lake District lies in its Geological Foundation"* (Kähtävä-Marttinen, M., Tervo T., Remes K-M., ja Hämäläinen A).
Posterit: *Recreation areas in Lake Saimaa* (Ollikainen, H. Poutamo, S. ja Kähtävä-Marttinen, M.).

- **Global Geoparks Conference, Englanti 27-30.9. 2016, Torquay**
Minna Kähtävä-Marttinen: *"Geopark is a shared goal"* (Kähtävä-Marttinen, M, Ollikainen, H., Poutamo, S. ja Hämäläinen, A)
Jari Nenonen (GTK): *"Geological principles and studies of the Geopark-projects in Finland"*
Juha Sorjonen: *"Case and Experiences of the Aspiring Saimaa Geopark as health and Wellbeing Platform in Geotourism Context"*.
Topiantti Äikäs: *"Making the image of Geopark – Case of Saimaa, Finland"*

Opintomatka Irlantiin ja Pohjois-Irlantiin

Geopark-verkosto suositteli opintomatkan järjestämistä sopiviin Geoparkeihin. Hanke järjesti opintomatkan 29.9. - 2.10. 2015 alueen toimijoille irlantilaiseen Burren and Cliffs of Moher-Geoparkiin ja Pohjois-Irlannissa sijaitsevaan Marble Arch Caves Geoparkiin. Opintomatalla tutustuttiin Geoparkien toimintaan ja tavattiin esimerkiksi Geopark-alueen yrittäjiä ja paikallisyhteisön edustajia. Opintomatalle osallistui 13 henkilöä Geoparkia valmistelevista organisaatioista ja niiden sidosryhmistä. Hanke kustansi bussikuljetuksen perillä matkakohteessa, mutta osallistujat maksivat itse lentoliput, yöpymiset ja ruokailukustannukset.

Hanketoimijoiden workshopit

Geoparkin toimintamallia valmisteltiin kahdessa workshopissa, 20.1.2016 Puumalassa ja 13.10.2016 Sulkavalla. Workshoppeissa käytiin läpi Saimaan geologiaa, työstettiin Saimaa Geoparkin kehitystarinaa, käytiin läpi UNESCO:n kriteerit Geopark-toiminnalle ja valmisteltiin toimintaa jonka pohjalta jäsenhakemusta kirjoitetaan.

Geopark-kurssi Lesvoksen saarella

Geopark-verkosto suositteli osallistumista järjestämälleen vuotuiselle Geopark-kurssille. Kurssilla sai lisätietoa Geopark-verkoston toiminnasta ja verkoston muuttuneesta tilanteesta ja uusista toimintatavoista UNESCOon siirtymisen myötä. Hankkeen projektipäällikkö osallistui kurssille 20-30.6.2016.

3.3. Saimaa Geoparkin perustamisen valmistelu

Saimaa Geopark-toimintamallin suunnitelmien valmistuttua Geoparkin perustaminen alueen pysyväksi toiminnaksi valmisteltiin ja vietiin kaupunkien ja kuntien valtuustojen ja hallitusten päätöksentekoon 18.4. – 30.5. 2016 välisenä aikana. Kaikki kunnat päättivät perustaa Saimaa Geopark yhdistyksen ja rahoittaa sen toimintaa. Yhdistyksen perustamisen varmsituttua Saimaa Geopark-yhdistykselle tehtiin oma logo ja graafinen ilme Saimaa Geoparkin kansallista ja kansainvälistä toimintaa varten ja hankkeen aineistoa uusittiin uudelle graafiselle ilmeelle (loppuraportin liiteosa2). Varsinaisen yhdistyksen perustaminen ja siihen liittyvät konkreettiset toimet siirtyivät valmisteltavaksi Saimaa Geopark-hankkeeseen syksyille 2016.

3.4. UNESCO jäsenyyshaku

Hanke valmisteli UNESCO-jäsenyyshakua luomalla edellytyksiä Geopark-toiminnalle, jonka UNESCO:n arvioijat todentavat paikan päällä. Näitä toiminnan osa-alueita ovat esimerkiksi Geopark-toiminta kouluissa ja oppilaitoksissa, Geopark-toiminta alueen paikallisyhteisöissä, Geoparkin yritystoiminta ja Geopark-alueen toiminta geologisen-, luonto- ja kulttuuriperinnön parissa. Hankkeen työryhmissä koottiin tietoja ja valmisteltiin jäsenhakemuksen luonnostekstejä.

3.5. Yleinen Geoparkin toimintojen valmistelu

Saimaa geomatkailukohteessa –hanke pyrki toimimaan aktiivisesti Geopark-ajatuksen eteenpäinviemiseksi.

Yhteistyö koulujen ja oppilaitosten kanssa aloitettiin Saimaa geomatkailukohteeksi-hankkeen aikana. Lappeenrannan kaupunki on nimennyt Sammonlahden koulun Geopark-kouluksi, jossa lähdetään pilotoimaan Geoparkin mukaan ottamista koulutyöhön. Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) kanssa käytiin läpi Geoparkin mahdollisuuksia luovien alojen yritystoiminnassa ja siihen liittyvissä hankkeissa. Yhteistyötä tehtiin myös Saimaan ammattikorkeakoulun matkailun yksikön kanssa. Hankeaikana yksikössä valmistui kaksi Saimaa Geopark-suunnitelmaa käsittelevää lopputyötä, joiden ohjaaja projektipäällikkö hankkeen puolesta oli:

- Heidi Laine 2015: *Saksalaisten matkailijoiden kiinnostus luontomatkailuun Suomessa*. Lopputyössä tutkittiin mm. Saimaan ja Geoparkin tunnettuutta Saksassa.

- Heli Rautanen 2016: *Lake Saimaa Potential Geopark – Cruising Companies Impressions on Geopark Water.*

Yhteistyötä matkailun, yrittäjätöimijöiden- ja organisaatiöiden kanssa tehtiin sekä neuvomalla kehitysytöiöissä ja hankkeessa yksittäisiä matkailutoimijoita, esittelemällä Geopark-ajatusta matkailun kentällä (esimerkiksi Geopark-esittelyt Pro Agriassa ja Go-Saimaa –tilaisuuksissa).

Yhteistyötä ympäristötoimijöiden kanssa tehtiin tapahtumissa ja osallistumisessa eri hankkeisiin esimerkiksi seuraavasti:

- **Valtakunnallinen Geologian päivä 27.8.2016, Imatra**
Geologian päivän seminaarin teemana oli järvikehitys, reliktilajit ja Saimaa Geopark-hanke. Päivän järjestivät Geologian tutkimuskeskus, Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri, Suomen Kansallinen Geologian Komitea ja Suomen luonnonsuojeluliitto ry. yhteistyössä myös Etelä-Karjalan liiton ja Imatran kaupungin kanssa.
- **Kestävän kehityksen kasvatust 2025 –toimintaohjelmassa** Saimaa Geopark-suunnitelma edistää omalta osaltaan kestävän kehityksen toimintatapoja Etelä-Karjalan maakunnassa.
- **neuvottelut Metsähallituksen kanssa** pitkäaikaisesta kumppanuussopimuksesta
- **osallistuminen MMM Saaristoasiain neuvottelukunnan** vesistömatkailun kehittämistutkimukseen, jonka pohjalta valmistellaan vesistömatkailun kehittämistä Suomessa.

Verkottuminen muiden eri toimijöiden kanssa: hanke verkottui Geopark-toimijakentän, kuten Rokua Geoparkin ja muiden Geopark-hankkeiden kanssa ja esitteli Saimaan Geopark-suunnitelmaa Geopark-toimijöiden tilaisuuksissa. Hanketta esiteltiin myös alueen asukkaille kolmannen sektorin toimijöiden tilaisuuksissa.

3.6. Hankkeesta tiedottaminen

Hankkeesta ja sen tapahtumista tiedotettiin medialle sekä Etelä-Karjalan- että Etelä-Savon alueella että esittelemällä Saimaan geomatkailusuunnitelmia kansallisesti ja kansainvälisesti. Esimerkiksi hankkeen seminaareista tiedotettiin alueen päälehdissä (Etelä-Saimaa, Länsi-Savo) ja hankkeen geologisista inventoinneista niitä suoritettaessa. Hankkeelle tehtiin www-sivusto, jonka kautta jaettiin tietoa Geopark-suunnitelmista. Sidosryhmille tiedottamista varten tehtiin suomenkielinen *Geopostia Saimaalta* uutiskirje, jota hankkeen toimijat jakoivat omille verkostoilleen, kuten matkailualan toimijoille ja yrittäjille.

Saimaa Geoparkin valmistelusta ja Geopark-toiminnasta kertovia seminaareja ja tilaisuuksia järjestettiin hankkeen aikana alueen asukkaille.

- **Geopark Saimaalle -seminaari 4.11. 2014 , Lappeenranta.** Tilaisuuden avaajana toimi Etelä-Karjalan maakuntajohtaja Matti Viialainen ja puhujina Euroopan Geopark-verkoston varakoordinaattori Kristin Rangnes, Rokua Geoparkin toiminnanjohtaja Vesa Krökki ja Jari Nenonen (GTK), joka kertoi alueen geologisista inventoinneista. Puheenvuoroja käyttivät hankkeen sidosryhmät ja Geoparkin valmistelijat. Puheenvuoroissa ja keskustelussa käytiin läpi Geoparkin-kehittämismallin ottamista käyttöön eteläisen Saimaan alueella.
- **Geopark Saimaalle -seminaari, 12.5.2015, Mikkeli.** Tilaisuuden avaajana toimi Etelä-Savon maakuntajohtaja Pentti Mäkinen ja puhujina Vesa Krökki Rokua Geoparkista ja Jari Nenonen (GTK), joka kertoi alueen geologisista inventoinneista. Vesa Krökki kertoi Rokua Geoparkin toiminnasta ja toiminnan tuloksista. Puheenvuoroja käyttivät hankkeen sidosryhmät ja Geoparkin valmistelijat. Puheenvuoroissa ja keskustelussa käytiin läpi Geoparkin-kehittämismallin ottamista käyttöön eteläisen Saimaan alueella.

Saimaa geomatkailukohteeksi –hankkeen työtä esiteltiin kansallisen Geopark-toimikunnan tilaisuuksissa. Kansalliseen Geopark-toimikuntaan kuuluu edustajat Ympäristöministeriöstä, Metsähallituksesta, Suomen UNESCO-toimikunnasta, Geologian tutkimuskeskuksesta, Visit-Finlandista ja Rokua Geoparkista.

- Suomen Geopark-hankkeiden tapaaminen ja Geologiapäivät Rokualla 29-30.8.2014. Projektipäällikkö esitteli Saimaa Geopark-suunnitelman Suomen Geopark-toimikunnalle.
- Suomen Geopark-toimikunnan seminaaripäivään osallistuminen 1.4. 2016 ja Saimaa Geopark-valmistelun tilanteen esittely.

Hankkeesta tehtiin markkinointiaineistoa kuten suomen- ja englanninkieliset esitteet ja julisteet ja esimerkiksi kansainvälisissä tapahtumissa jaettava muistitikku, jossa on Eteläisen Saimaan Geopark-suunnitelmien sähköisiä aineistoja. Saimaa Geopark yhdistyksen perustamisen vahvistuttua yhdistykselle laadittiin oma logo sekä kansalliseen että kansainväliseen toimintaan sekä yhdistyksen graafinen ilme. Kansainvälisissä konferensseissa eteläisen Saimaa Geoparkiksi suunniteltua aluetta esiteltiin omalla esitelydöllä ja erilaisin konferenssiesityksin.

4. Selvitys toteutuneesta rahoituksesta ja kustannuksista

Hankkeessa tehtiin jatkoaika- ja muutoshakemus kesällä 2015. Hakemuksessa hankkeen toimet päivitettiin muuttuneeseen toimintaympäristöön ja hankkeen toteutusaikaa jatkettiin 30.11. 2016 saakka. Lisäksi ohjausryhmä hyväksyi lisäksi 23.3.2016 kokouksessaan rahoittajan suostumuksella kustannuslajien välisessä siirrossa 5000 € siirron muista kuluista matka- ja palkkakuluihin. Hankkeen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma olivat seuraavat:

Saimaa geomatkoilukohteeksi Kehy ja GTK

Kustannusarvio 2014-2016	Yhteensä
Henkilöstökustannukset	172 184
Ostopalvelut	30 355
Matkakulut (kotimaa ja ulkomaat)	46 861
Muut kulut	9000
Aineet, tarvikkeet, tavarat	1 600
YHTEENSÄ	260 000

Saimaa geomatkoilukohteeksi Kehy ja GTK

Rahoitussuunnitelma 2014-2016	Yhteensä
Maakunnan kehittämisasiä (E-Karjalan liitto)	115 200,00
Maakunnan kehittämisasiä (E-Savon liitto)	66 800
Kuntarahoitus	78 000
Muu julkinen rahoitus	0
Yksityinen rahoitus	0
	260 000

Hankkeen rahoitus toteutui suunnitelmien mukaisesti. Hankkeen toteutuneissa kustannuksissa hallinnoija Kehyn palkkakustannukset alittuivat 3811,99 € ja osatoteuttaja GTK:n palkkakustannukset ylittivät 2865,69 €. Hankkeen kokonaiskustannus oli 260 000 €, josta toteutui laskennallisesti 259 053,70 €.

Hankkeen kustannukset toteutuivat hankkeen aikana seuraavasti:

Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy
 Projektipäällikkö : Minna Kähtävä Marttinen
 Kustannuspaikka/numero Kehyn kirjanpidossa 4600

Laskutuskaudet	10.1.-30.9.2014	1.10.-31.12.2014	1.1.-31.7.2015	1.8.-31.12.2015	1.1.-31.5.2016	1.6.-30.11.2016	Yhteensä	Budjetti 2014-2015	Erotus
1. Henkilöstökustannukset	11 616,89	7 802,64	22 292,31	17 135,16	13 409,63	3 862,77	76 119,40	80 784,00	4 664,60
2. Ostopalvelut	480,00	6 374,84	5 537,92	5 070,50	100,00	11 923,49	29 486,75	29 867,00	380,25
3. Matkakulut	0,00	0,00	0,00				0,00	14 749,00	-1 338,07
Kotimaan matka- ja majoituskustannukset	294,57	1 479,89	1 309,16	1 217,05	262,64	1 109,49	5 672,80	5 389,00	-273,80
Ulkomaan matka- ja majoituskustannukset	1 645,63	1 191,17	0,00	2 828,76	2 361,40	2 397,31	10 414,27	9 350,00	-1 064,27
4. Muut kulut	1 159,25	2 296,82	1 940,34	1 488,33	1 440,13	645,40	8 978,27	9 000,00	21,73
5. Aineet, tarvikkeet,tavarat	118,55	0,00	0,00	0,00	0,00	405,97	524,52	600,00	75,48
							0,00		
YHTEENSA	15 314,89	19 135,36	31 079,73	27 739,80	17 573,80	20 344,43	131 188,01	135 000,00	3 811,99

Päätoteuttaja: Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy
 Osatoteuttaja: Geologian tutkimuskeskus
 Projektipäällikkö : Jari Nenonen / GTK
 Kustannuspaikka/numero GTK:n kirjanpidossa 4342001

Laskutuskaudet	10.1.-30.9.2014	1.10.-31.12.2014	1.1.-31.7.2015	1.8.-31.12.2015	1.1.-31.5.2016	1.6.-30.11.2016	Yhteensä	Budjetti 2014-2015	Erotus
1. Henkilöstökustannukset	48 611,50	5 441,85	23 710,53	15 318,56	5 288,40		98 290,84	91 400,00	-6 890,84
2. Ostopalvelut	488,10	0,00	0				488,10	488,00	-0,10
3. Matkakulut	0,00	0,00	0		0,00		0,00	32 112,00	3 987,25
Kotimaan matka- ja majoituskustannukset	8 581,00	2 292,25	8 180,18	6 071,83	0,00		25 125,26	29 113,00	3 987,74
Ulkomaan matka- ja majoituskustannukset	0,00	2 999,49	0		0,00		2 999,49	2 999,00	-0,49
4. Muut kulut	0,00	0,00	0				0,00		0,00
5. Aineet, tarvikkeet,tavarat	962,00	0,00	0				962,00	1 000,00	38,00
YHTEENSA	58 642,60	10 733,59	31 890,71	21 390,39	5 288,40		127 865,69	125 000,00	-2 865,69

Hankkeen kokonaiskustannusarvio toteutui seuraavasti:

Laskutuskaudet	10.1.-30.9.2014	1.10.-31.12.2014	1.1.-31.7.2015	1.8.-31.12.2015	1.1.-31.5.2016	1.1.-30.11.2016	Yhteensä	Budjetti 2014-2015	Erotus
1. Henkilöstökustannukset	60 228,39	13 244,49	46 002,84	32 453,72	18 618,03	3 862,77	174 410,24	172 184,00	-2 226,24
2. Ostopalvelut	968,10	6 374,84	5 537,92	5 070,50	100,00	11 923,49	29 974,85	30 355,00	380,15
3. Matkakulut	0,00	0,00	0,00				0,00	0,00	0,00
Kotimaan matka- ja majoituskustannukset	8 875,57	3 772,14	9 489,34	7 288,88	262,64	1 109,49	30 798,06	34 512,00	3 713,94
Ulkomaan matka- ja majoituskustannukset	1 645,63	4 188,66	0,00	2 828,76	2 361,40	2 397,31	13 413,76	12 349,00	-1 064,76
4. Muut kulut	1 159,25	2 296,82	1 940,34	1 488,33	1 440,13	645,40	8 978,27	9 000,00	21,73
5. Aineet, tarvikkeet,tavarat	1 080,55	0,00	0,00	0,00	0,00	405,97	1 486,52	1 600,00	113,48
							0,00		
YHTEENSA	73 957,49	29 868,95	62 970,44	49 130,19	22 782,20	20 344,43	289 053,70	280 000,00	9 053,70

Etelä-Karjalan liiton osuus on 44,3% hankkeen kokonaiskustannuksista, enintään 115 200 euroa
 Etelä-Savon maakuntaliiton osuus on 25,7 % hankkeen kokonaiskustannuksista, enintään 66800 euroa

5. Hankkeen määrällisten tavoitteiden toteumat, tulokset ja vaikuttavuus

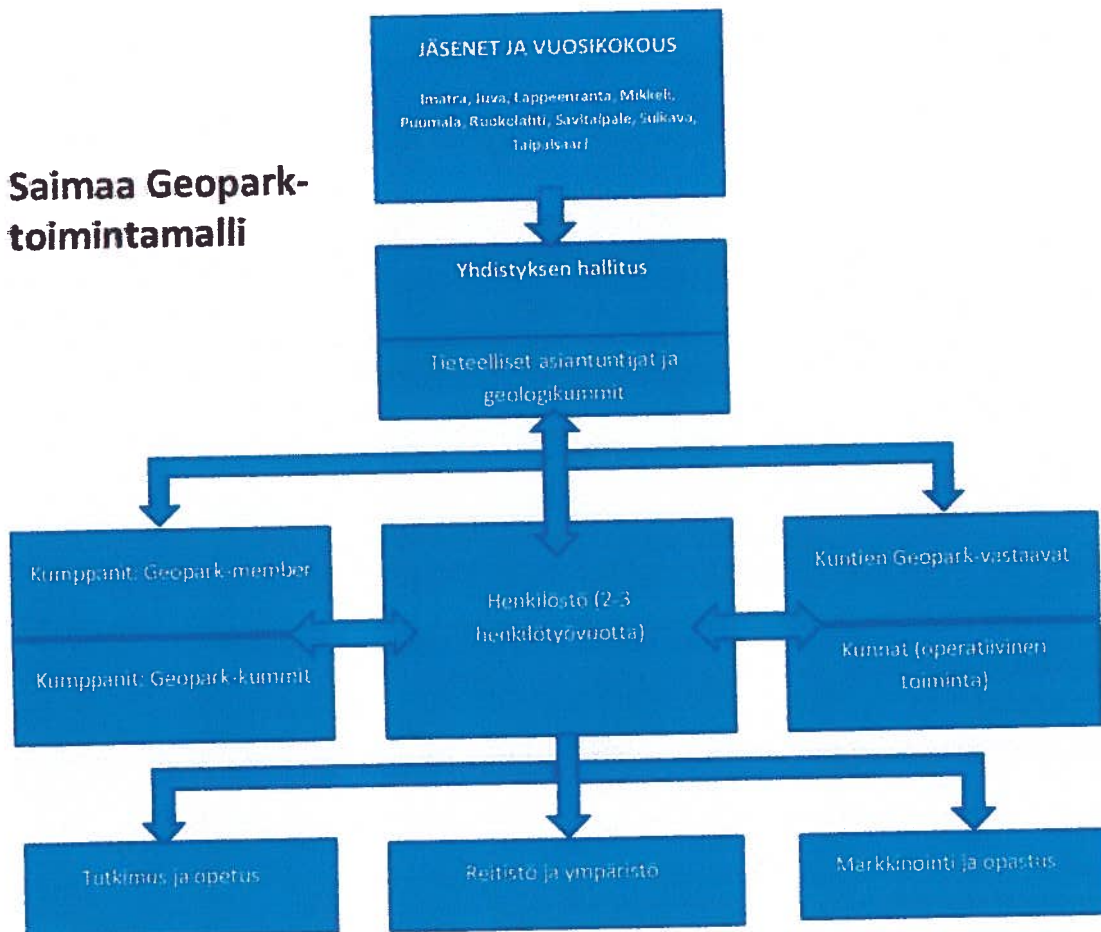
Saimaa geomatkailuhankkeen aikana luotiin pohja Saimaa Geoparkin perustamiselle eteläiselle Saimaalle.

Hankkeessa suoritettiin mittava geologisten resurssien inventointi joka kokosi yhteen Saimaan järvialueen geologisen kehittymistarinan, toi uutta tietoa paikallisista geokohteista ja mahdollisti geokohteiden käytön erityisesti matkailukäytössä. Geologinen inventointi on kuntien ja muiden toimijoiden käytössä hankkeen päätyttyä.

Hankkeessa tutustuttiin kansainväliseen Geopark-toimintaan, opiskeltiin sen periaatteita ja luotiin yhteydet kansainväliseen Geopark-yhteisöön. Saimaa Geoparkin toimiminen kansainvälisessä verkostossa on yksi kriteeri UNESCO Geopark-statuksen saamiseksi. Verkostoitumisen tuloksena Saimaa Geoparkille saadaan kansainvälisestä verkostosta mentori, joka tulee arvioimaan Saimaan alueen toimintaa epävirallisesti ennen UNESCO-arviointia.

Hankkeessa koottiin yhteen keskeiset tahot suunnittelemaan Geoparkia ja yhdessä toimijoiden kanssa suunniteltiin eteläiselle Saimaalle sopiva Geoparkin toimintamalli paikallisista lähtökohdista, mietittiin sille rahoitus ja vietiin Saimaa Geoparkin perustaminen kaupunkien ja kuntien päätöksentekoon ja saatiin kunnilta myönteiset päätökset Saimaa Geoparkin perustamiseksi. Saimaa Geopark-yhdistyksen käytännön perustamistoimet siirtyivät Saimaa Geopark-hankkeeseen syksyllä 2016.

Saimaa Geopark-toimintamalli

Saimaa Geopark-toimintamalli luotiin yhdessä hankkeen toimijoiden kanssa. Alueen kaupungit ja kunnat ovat geoparkin perustajatahoja. Kunnat nimeävät Geopark-yhdistyksen hallitukseen edustajansa. Yhdistyksen hallitus ohjaa Geoparkin toimintaa. Yhdistyksen toimipiste perustetaan Imatran kaupungin yhteyteen. Geopark yhdistyksen henkilökunta luo Geopark-toiminnan yhdessä toimijoiden kanssa ja koordinoi sitä.

Hankkeessa valmisteltiin Saimaa Geopark-alueen jäsenhakemusta UNESCOlle, mutta hakemusta ei voitu jättää Geopark-toiminnassa tapahtuneiden muutosten vuoksi. Hankkeen toteutusaikana marraskuussa 2015 YK:n tiede- ja kulttuuriorganisaatio UNESCO hyväksyi Geopark-verkoston ja Geoparkit osaksi omaa toimintaansa uutena ohjelmana (IGGP) järjestön Maailmanperintö- ja biosfäärikohteiden oheen. UNESCOon liittyminen toi muutoksia Geopark-jäsenhakuun. UNESCO-kriteerien mukaan Geoparkin tulee toimia vähintään vuosi ennen Geopark-jäsenhakemuksen jättämistä ja jäsenhakemus täytetään olemassa olevan toiminnan pohjalta. Geoparkilla pitää olla pysyvä toimipiste ja rahoitus. Saimaa Geoparkissa kriteerien mukaista toimintaa ei kaikilta osin ollut. Saimaa geotkailukohteeksi-hankkeessa jatkettiin Saimaa Geoparkin toiminnan luomista ja jäsenhakemuksen valmistelua, vaikka sitä ei Geoparkin toimintaympäristön muutoksen vuoksi voitu vielä jättää syksyllä 2016.

Jäsenhakuun vaadittavia uusia edellytyksiä työstämään valmisteltiin ja haettiin Saimaa geotkailukohteeksi-hankkeen oheen Saimaa Geopark-hanke (1.6.-31.12.2016), jonka Etelä-Savon maakuntaliitto rahoitti maakunnan kehittämisrahalla Etelä-Karjalan kuntien (Imatra, Lappeenranta, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari) myöntämää rahoitusta vastaan.

Hankkeen tulokset toteutuivat Geopark-ympäristössä tapahtuneiden muutosten puitteissa. Hankkeen toiminnan tuloksena alueelle on syntynyt uudenlainen, kansainväliselle tasolle ulottuva toimija, joka lisää eteläisen Saimaan kansainvälistä tunnettuutta, luo ja ylläpitää toiminta-alueensa kuntien elinvoimaa.

6. Kuvaus kilpailumenettelyistä

Hankkeen ostopalvelujen kilpailutuksissa noudatettiin rahoittajien ohjetta ja kansallista hankintalakia. Saimaa Geoparkista ollaan suunnittelemassa kansainvälisen tason UNESCO-kohdetta. Palveluiden hankintojen kilpailutuksessa pyrittiin kansainvälisen laatutason toimijoiden löytämiseen.

7. Selvitys toiminnan jatkumisesta hankkeen päätyttyä

Saimaa geotkailukohteeksi-hankkeen sisarhankkeen Saimaa Geopark-hankkeen myötä perustettiin Saimaa Geopark-yhdistys viemään Saimaa Geopark-toimintaa eteenpäin hankkeen toiminta-alueella. Saimaa Geopark-yhdistys aloitti toimintansa vuoden 2017 alussa. Yhdistys hakee UNESCOlta Global Geoparks jäsenyyttä vuoden 2017 aikana ja on jatkossa pysyvänä toimijana alueella.

LIITTEET Liite 1. GTKn inventointiraportti
 Liite 2. Geoparkin uusi graafinen ilme ja uusitut aineistot

30.3.2017

1

